

מה עושים בעודפי

עודפי השומן שהצטברו לאחרונה מהווים איום על תכנון חשב החלב. איך מטפלים בבעיה? ניתן לעלות על הדעת מספר חלופות. למחלבות יש תפקיד מרכזי בפתרון הבעיה

ייצור רכיבי החלב ובריאות הפרה מחד ולניצול רב יותר של משאבי טבע מקומיים מאידך. למשרד החקלאות ופיתוח הכפר, כמי שמופקד על היצור החקלאי וניצול משאבי הטבע, יש אינטרס בניצול רב יותר של האמצעים והתשתיות המקומיים לייצור החלב.

בדרך כלל תכולת השומן בחלב גבוהה מתכולת החלבון. בתנאי השוק בישראל בהם הצריכה של שני הרכיבים כמעט שווה והייצור הוא לפי הרכיב הנמוך מבין השניים, אך טבעי הוא שיהיו עודפים מסוימים של שומן בשוק. קרן הרכיבים, שמקורה בדמי השירות של המועצה העומדת כיום על כ-13 מיליון ש"ח, מיועדת לממן פיני עודפים אלה. לאחרונה חלה עלייה בהיקף עודפי השומן בשוק. הדבר נובע משילוב של גורמים כמו עלייה בייצור שומן החלב ע"י הפרות, ירידה בצריכת השומן בשוק וכניסה של שומן מיובא. כיום אנו עומדים על כ-1,100 טון של שומן עודף המיוצר במסגרת המכסה, שהם כ-2.5% מכלל השומן המיוצר. להערכת כלכלנים במשרד החקלאות ומועצת החלב, בהנחה של המשך מגמה קיימת בייצור ובצריכה, צפוי עודף השומן בשנת 2005 להגיע

נף החלב בישראל הוא ענף מיוחד במינו, מעצם היותו ענף בתכנון ועם הגנות בפני ייבוא. הסיבות לכך הן, בין היתר:

- החלב הוא מוצר מזון בסיסי וחשוב במיוחד
- הענף תורם לפיזור אוכלוסין וחיזוק ההתיישבות
- השימוש שהענף עושה בקרקע, מים שוליים ומוצרי לוואי מתעשיית המזון לייצור מוצריו (חלב ובשר)

ניתן ע"י שיפור איכות ופרסום נכון להגביר שיווק גבינות מייצור מקומי. זהו אפיק חשוב שאם לא יפעלו בו ובזמן, עלול להפוך למקור ייבוא משמעותי בעתיד ולהפסד מכסה לרפתני ישראל

בענפי החלב בעולם וכך גם בישראל קיים קשר בין אופי הייצור והרכב החלב, למידת השימוש במזון סיבי מייצור מקומי. לרוב, שימוש ברמות גבוהות של מזון סיבי תורם להגברת ייצור שומן החלב. למנות עתירות מזון סיבי, בעיקר מאיכות טובה, תרומה לשיפור יעילות ההזנה,

בולגרית עתירת שומן

מוסף הנפקת תנובה

שומן החלב?

ישראל פלמנבאום
שה"ס. המחלקה לבקר

החזרה של בין שליש לחצי מכמות זו לשימוש בשומן חלב, שימוש שעשוי לשפר איכות וטעם המוצרים, להגביר שיווקם ולאפשר פדיון מעט גבוה מזה המתקבל מייצוא במחירי שוק עולמי.

- **תעשיית הגבינות** - ניתן ע"י שיפור איכות ופרסום נכון להגביר שיווק גבינות מייצור מקומי. זהו אפיק חשוב שאם לא יפעלו בו ובזמן, עלול להפוך למקור ייבוא משמעותי בעתיד ולהפסד מכסה לרפתני ישראל. כיום מייבאים לארץ כ-1,500 טון גבינות ובהם כ-300 טון שומן. בסה"כ ניתן להערכתנו להגביר שיווק שומן חלב בהיקף של כ-1,500 טון בשנה שזוהי מרבית הכמות העודפת (גם על פי דעתו של מנכ"ל המועצה רצוי קיומו של עודף שומן בהיקף של 1,000 עד 1,500 טון בשנה כדי להבטיח את השיווק המקומי ולמנוע יבוא מיותר).

להגביר שיווק שומן החלב בשוק המקומי בדרכים הבאות: - שיווק חלב שתייה עם תכולת השומן הטבעית שבו (כ-3.6%). בישראל, כ-88% מחלב השתייה הנצרך בישראל (כ-240 מיליון ליטר) נצרכים בתכולת שומן של 3%. בהנחה שרק מחצית חלב זה תשווק בתכולתו הטבעית (כנהוג ברבות מהמדינות המפותחות), יאפשר הדבר שיווק של כ-720 טון שומן מעבר לשיווק כיום. התייקרות ליטר החלב הזה תעמוד על 12 אג' מעל למחיר חלב 3%, שהם כ-2.5% ממחיר המוצר (שיעור התייקרות נמוך, מה עוד שרבים מצרכני החלב ברשתות השיווק כלל אינם יודעים כמה עולים מוצרי החלב אותם הם קונים). - **שיווק שומן חלב דרך הגלילות** - הכללת הגלילות בתכנון בעבר הובילה למעבר חלק ניכר מהן לשימוש בשומן צמחי. תעשיית הגלילות משתמשת בכל שנה בכ-1,500 טון שומן. מוצע לבחון

לכ-1,700 טון, שהם עדיין, פחות מ-4% מכלל השומן המיוצר.

קיימות מספר חלופות לטיפול בעודף השומן: א. לא לייצר אותו. ב. לשווק אותו בשוק המקומי. ג. לייצא במחירי שוק עולמי. בחנו את המשמעות של בחירה בכל אחת מן החלופות הנ"ל:

א. **לא לייצר את עודפי השומן** - ע"י דיכוי גנטי וממשקי של ייצור רכיבי החלב בעיקר השומן, שיהיה פועל יוצא משינוי מדיניות התשלום ובעקבותיו שינוי באינדקס הטיפוח. למהלך כזה עלולות להיות השלכות שליליות על יעילות הייצור, בריאות הפרות ופגיעה באינטרסים לאומיים עליהם מופקד משרד החקלאות: צמצום הניצול של שטחי המספוא והשימוש במים שוליים לגידול, צמצום הניצול של מוצרי לוואי להזנת הפרות, על היבטים הסביבתיים העלולים לנבוע מכך. ב. **לשווק אותו בשוק המקומי** - ניתן לדעתנו,

קר... קר...
היכלי קרור חלב ת.ג.ט.
חקררים חלב כבר 36 שנה...

ת.ד. 367 א.ת. מעלות 24952, טל. 04-9976212, פקס. 04-9976217
אתר אינטרנט: www.mgt.co.il דואר אלקטרוני: mgt@mgt.co.il

MGT ישראל בע"מ

החקלאות והסביבה. זאת למרות העובדה שהמדינה, כאחראית על תחומים אלה, מעורבת במידה רבה בשמירה על הענף והכוונתו, בדיוק מאותם שיקולים אותם מנינו למעלה.

מועצת המנהלים של מועצת החלב קבלה לאחרונה החלטה לקיים עד אמצע 2005, הליכים של גיבוש מדיניות ארוכת טווח בכל הנוגע לתשלום עבור החלב והתאמתה לצורכי השוק הצפויים וליכולות הענף. הכתוב במאמר זה הוצג בדיון שהתקיים לבקשתנו אצל מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח

הכפר ובבסיסו, הפנייה לבחון במסגרת המשרד את ההיבטים השונים של ייצור החלב ורכיביו בישראל כבסיס לקביעת עמדת המשרד בנושא בדיון שתקיים המועצה. ■

מוצרלה בשמחת החלב

ובמיוחד שומן החלב, נראית לנו מוטעית. בתוך כלל השיקולים הנלקחים בחשבון כיום בקביעת תמחיר החלב, לא נלקחים בחשבון במידה מספקת, שיקולים של אינטרס לאומי וטובת

ג. פינוי עודפים באמצעות יצוא - עלות הפינוי של השומן העודף הקיימת כיום מגיעה לכדי 0.5 אג' לכל ליטר מכסה לאומית. זהו היקף כספי שהענף יכול לעמוד בו במידה והוא רואה חשיבות בהמשך ייצור חלב במתכונת הרכיבים הנוכחית וסיכוי עתידי לשיווק יותר שומן חלב לציבור. ראוי לציין כי בכל ענפי החקלאות קיים מנגנון של פינוי עודפים כחלק מתהליך ויסות הייצור והשיווק. למעשה, גם אצלנו מובנית בתוך מחיר החלב עלות פינוי

הלקטוז העודף שאינו משווק במוצרי החלב ושימושו כמי גבינה ממומן דרך אפיק זה. הכוונה לשנות את תמחיר החלב, במטרה לדכא את המשק העלייה בייצור רכיבי החלב הסחירים

פול-לבאל סילביאנו רן

סוכנויות יבוא

מהו היתרון היחסי שלנו לעומת מתחרינו?

אנו יבואנים בלעדיים של המוצרים המובילים הבאים:

★ **כל סוגי הבטנות האמריקאיות מתוצרת MILK-RITE**

שהיא הבטנה הנמכרת ביותר בישראל!!!

★ **אשכולות חליבה מתוצרת STRANGKO**

מדנמרק שהוא האשכול הנמכר בישראל!!!

★ **מגפיים ירוקים קלים, אורטופדיים מתוצרת BEKINA**

מבלגיה שהוא המגף הנמכר ביותר בישראל!!!

★ **שקתות מים מתוצרת J.F.C**

מאירלנד עשויות פלסטיק עמיד בפני קרני השמש. דגם מיוחד לתאי רביצה. דגמים אחרים לעגלים,

לסוסיים ולכבשים. **המחירים הזולים ביותר בישראל!!!**

★ **מצופי מים מתוצרת JOBE VALVES**

לשקתות מכל הסוגים, בעלי ספיקה פי 6 ממצופים רגילים ובאחריות מלאה ל-3 שנים!!!

מאות אקווגות מיוצרים הפכו מוצרים אלו לאובייקט בארץ.

אל תהסס להתקשר ולברר אצלנו מהירים לפני קניה טל. 04-8414116, נייד: 050-5250047

האתר שלנו באינטרנט: www.full-laval.co.il דוא"ל: silvianu@isdn.net.il

ת.ד. 1032 קרית-חיים 26105, טל. 04-8414116, פקס. 04-8414836